

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 335/2016-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 4. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU VAĽO & PARTNERS s. r. o., Konštantínova 3, Prešov, za ktorú koná JUDr. Konštatnín Vaľo, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejedanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 221/2000 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejedanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 221/2000 porušené boli.

2. Okresnému súdu Vranov nad Topľou prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 221/2000 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Vranov nad Topľou je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 355,73 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov) na účet jeho právneho zástupcu ADVOKÁTSKEJ KANCELÁRII VALO & PARTNERS s. r. o., Konštantínova 3, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 335/2016 z 31. mája 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejedanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 221/2000 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania na strane odporcu vo veci návrhu na určenie neplatnosti darovacej zmluvy a dohody

o vzniku vecného bremena a na určenie, že vec (nehnutelnosť) patrí do dedičstva. Návrh na začatie konania bol podaný okresnému súdu 6. apríla 2000.

Sťažovateľ dôvodí, že postupom okresného súdu dochádza k zbytočným priet'ahom v konaní, v čom vidí porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci sťažnostnej argumentácie špecificky poukazuje na skutočnosť, že od podania návrhu okresnému súdu do dňa uplatnenia sťažnosti adresovanej ústavnému súdu uplynulo pätnásť rokov bez právoplatného ukončenia jeho veci. Podľa jeho vyjadrenia vec (nehnutelnosť), ktorá je predmetom sporu, stratila vďaka dlhému súdному konaniu na hodnote minimálne 8 000 €.

Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 221/2000, priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia a tiež primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 €.

Na základe výzvy ústavného súdu sa podaním sp. zn. 1 Spr0 550/2016 z 11. júla 2016 doručeným ústavnému súdu 18. júla 2016 k podanej ústavnej sťažnosti vyjadrila predsedníčka okresného súdu, v ktorom okrem stručného zhrnutia priebehu konania k nosnej sťažnostnej námietke sťažovateľa poukázala na personálnu poddimenzovanosť okresného súdu, na skutočnosť, že vo veci bolo nutné vykonať zložité znalecké dokazovanie a znalci so súdom nedostatočne spolupracovali, a na skutočnosť, že účastníci konania opakovane vznášajú návrhy na doplnenie dokazovania. V závere predsedníčka okresného súdu súhlasila s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V podaní ústavnému súdu doručenom 29. júla 2016 sa právny zástupca sťažovateľa nestotožnil s vyjadrením predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 Spr0 550/2016 z 11. júla 2016 a poukázal na to, že 10. mája 2016 bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorým

bola žaloba zamietnutá, a sťažovateľ podal proti rozhodnutiu odvolanie. K možnosti upustenia od ústneho pojednávania v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa právny zástupca sťažovateľa vyjadril tak, že *«nie je presvedčený o tom, žeby ústavný súd mal upustiť od ústneho pojednávania len preto, že už nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. Naopak, je viac ako pravdepodobné, že zo strany prvostupňového súdu, vrátane žalobcov, budú vyprodukované i ďalšie „zaujímavé“ produkty, ktoré podporia doterajšiu liknavosť OS Vranov nad Topľou.»*.

V podaní ústavnému súdu doručenom 30. septembra 2016 predložil právny zástupca sťažovateľa fotodokumentáciu nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu.

Vzhľadom na nejednoznačné vyjadrenie k upusteniu od ústneho pojednávania ústavný súd 22. augusta 2016 telefonicky kontaktoval právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na ústnom pojednávaní. Právny zástupca sťažovateľa ústavnému súdu oznámil, že odpoveď mu zašle mailom. Dňa 23. augusta 2016 právny zástupca sťažovateľa oznámil ústavnému súdu, že v prejednávanej veci trvá na nariadení ústneho pojednávania, pretože je to právom sťažovateľa a podľa jeho názoru to bude mať preventívno-výchovný vplyv na to, aby okresný súd v budúcnosti neprodukoval nezákonné a protiústavné prietahy v prejednávanej veci. Navyše, podľa jeho názoru nenariadenie ústneho pojednávania by pre sťažovateľa znamenalo ďalší hrubý zásah do jeho ústavných práv.

V nadväznosti na uvedené nariadil ústavný súd ústne pojednávanie vo veci na 4. október 2016. Na ústnom pojednávaní nebolo zistené nič, čo by prispelo k ďalšiemu objasneniu veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 219/04, IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník

obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z ustanovenia § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné vedomosti, ustanoví súd podľa § 127 OSP po vypočutí účastníkov znalca.

Uvedené ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku sú s účinnosťou od 1. júla 2016 zohľadnené aj v základných princípoch zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (respektíve práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa. Pri posudzovaní vychádzal zo spisovej dokumentácie, ako aj vyjadrení účastníkov konania.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' sporu, v ktorom ide o určenie neplatnosti darovacej zmluvy a dohody o vzniku vecného bremena a určenie, že vec (nehnuteľnosť) patrí do dedičstva, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, bolo správanie účastníkov tohto súdneho konania.

Ústavný súd konštatuje, že nezistil závažné okolnosti na strane sťažovateľa, ktoré by relevantne prispeli k doterajšej dĺžke napadnutého konania.

Odročenie pojednávania zo 7. apríla 2016 na 10. máj 2016, sporadické odmlky účastníkov konania a nereagovanie na súdne výzvy, ako aj námietku, že účastníci konania opakovane vznášajú návrhy na doplnenie dokazovania, ústavný súd v kontexte celkovej dĺžky napadnutého konania nemôže hodnotiť ako argument zásadného významu pre posudzovanú vec, aj keď mohli prispievať k zdržiavaniu plynulého procesného priebehu veci.

Okrem nejednoznačného vyjadrenia k výzve ústavného súdu, ktoré bolo potrebné procesne zhojiť opätovnou výzvou na vyjadrenie sa k upusteniu od ústneho pojednávania v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde, sa iracionálnym javí byť aj postoj právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý ani pred ústavným súdom neprispel k urýchlenému rozhodnutiu o sťažovateľovej veci, ale trval na nariadení ústneho pojednávania, na ktorom nebolo čo ďalej vecne objasňovať. Zotrvanie na nariadení ústneho pojednávania tak prispelo len k ďalšiemu zbytočnému predĺženiu už aj tak neprímerane dlhého konania a v konečnom dôsledku vyznelo iba ako snaha o revanš okresnému súdu.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup samotného okresného súdu.

Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 6. apríla 2000. Vo veci bolo nutné vyhotoviť znalecký posudok, pričom prvý znalecký posudok bol okresnému súdu doručený v roku 2005. Vo veci bolo opakovane vykonané znalecké dokazovanie a vypracovaný posudok duševného stavu poručiteľa.

Rozsudok bol vo veci vyhlásený až 19. apríla 2011, t. j. po jedenástich rokoch od doručenia návrhu na začatie konania okresnému súdu. Účastníci sa proti rozhodnutiu odvolali. Krajský súd v Prešove napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec na doplnenie dokazovania. Vo veci nariadil vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania. Kontrolné znalecké dokazovanie však znalecký ústav vzhľadom na nedostatok porovnávacieho materiálu nebol schopný vykonať. Vzhľadom na uvedené bolo vo veci okresným súdom nariadené pojednávanie na 7. apríl 2016, ktoré bolo na žiadosť žalobcu odročené na 10. máj 2016.

Bez toho, aby ústavný súd hodnotil účelnosť a efektivitu znaleckého dokazovania, ako aj úkony po vyhlásení rozsudku okresného súdu 19. apríla 2011, keď v dôsledku opravných prostriedkov bola vec opakovane predložená na rozhodnutie krajskému súdu, v predmetnej veci predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania iba pred okresným súdom 11 rokov je už samo osebe neprimerané.

Čo sa týka ťažkostí spojených s vykonaním znaleckého dokazovania, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd v súvislosti s dôsledným zabezpečením účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zodpovedá aj za adekvátne a cieľavedomé využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na splnenie tohto zámeru poskytuje zákon (vrátane poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP), aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku (napr. III. ÚS 111/01, III. ÚS 56/02).

Ústavný súd ďalej pri hodnotení postupu okresného súdu pri znaleckom dokazovaní vychádzal aj zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej zbytočné prietahy v konaní

môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Na skutočnosť, že zbytočné prietahy mali byť spôsobené aj z dôvodu nedostatočnej personálnej obsadenosti súdu, na ktorú v danej veci poukázala predsedníčka okresného súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prietahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností, na ktoré predsedníčka okresného súdu poukazuje, sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľovho práva na súdnu ochranu ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (m. m. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96, IV. ÚS 93/2010) konštatuje, že zmyslom a účelom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť

domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má kľúčové postavenie medzi právami ustanovenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy nazvanom „Právo na súdnu a inú právnu ochranu“ (čl. 46 až čl. 50) a jeho ochrana v zásade predchádza ochrane priznanej prostredníctvom ďalších základných práv ustanovených v tomto oddiele ústavy. Na základe vzájomnej súvzťažnosti medzi týmito základnými právami možno dospieť v konkrétnom prípade aj k záveru, podľa ktorého závažné porušenie niektorého zo základných práv ustanovených v čl. 46 až čl. 50 ústavy má za následok aj porušenie iného základného práva zaručeného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy. Osobitne tento záver podľa názoru ústavného súdu platí o potenciálnom porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to vzhľadom na jeho spomínané kľúčové postavenie v tejto skupine základných práv. Preto ak napr. porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy prekročí takú intenzitu, že to signalizuje zo strany príslušného všeobecného súdu odmietnutie možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, tak možno urobiť záver o tom, že takýmto postupom súdu došlo, resp. dochádza aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Opierajúc sa o uvedené a berúc do úvahy doterajší priebeh napadnutého konania, ktoré nebolo právoplatne skončené po viac ako 15 rokoch od jeho začatia, pričom z tejto doby sa už na prvý pohľad vykazuje viac ako 11 rokov prieťahov bez ústavne akceptovateľných dôvodov, ústavný súd uzavrel, že konštatované porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nadobudlo svojou intenzitou aj charakter porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 93/2010).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 €, ktoré odôvodnil dĺžkou trvania zásahu do jeho práv.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ako aj na neefektívny postup pri vykonaní znaleckého dokazovania, berúc do úvahy nenáročný predmet konania a tiež sporadicky zdržujúce procesné správanie účastníkov konania považoval ústavný súd

priznanie sumy 5 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa si uplatnil trovy konania, ktoré vyčíslil v celkovej sume 632,54 €.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta, a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (príprava a prevzatie veci, písomné podanie vo veci samej) po 139,83 €. Ďalej má právny zástupca sťažovateľov aj nárok na náhradu režijného paušálu 8,39 € za jeden úkon podľa vyhlášky. Pokiaľ ide o stanovisko sťažovateľa k vyjadreniu okresného súdu doručené 29. júla 2016 a stanovisko doručené 23. augusta 2016, ústavný súd za tieto úkony právnej služby náhradu trov sťažovateľovi nepriznal, keďže stanoviská neobsahovali nové skutočnosti relevantné pre posúdenie veci. Pokiaľ ide o účasť na ústnom pojednávaní, ústavný súd za tento úkon náhradu trov v konaní taktiež nepriznal, pretože na ústnom pojednávaní nedošlo k ďalšiemu objasneniu veci. Právny zástupca sťažovateľa je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena a náhrady zvyšujú za jeden úkon právnej služby podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty v sume 29,64 €. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu takto predstavuje sumu 355,73 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 4 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2016